

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 >
Negyedévre — — — — 6 >
Egy óra — — — — 2 >
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 2. szám.

Péntek, január 3.

Kilátások.

Nagybecskerek, 1902. január 3.

(Dsk.) Azokban a beszédekben, melyekben a kormány, a szabadelvű-párt és az annak többségéből álló képviselőház elnökét maga az uralkodó, de bölcs vezetés folytán uralkodását csak az ország hasznára fordító párt üdvözölte szónokai útján, hatalmasan kidomborodott a bizalom, a párt, a vezető és a hatékony kezdeményezések iránt s másfelől praecizirozva lettek a kívánalmak, miket a párt az ország érdekében a most beállott esztendőben vár, a maga segítségét följajánván azok megvalósítására.

Könnyű ott a segítség, ahol a kezdeményezés magában is már a megvalósulás stádiumára előkészítetten nyújtja a legfontosabb kérdéseket s könnyű ott a segítség, hol az ország vitális érdekeinek támogatására, teljes és kiérdemelt bizalommal egy hatalmas többség siet.

Ez az együtttható, együttértő erő, az abban rejlt magas etikai érték, mely a szabadelvű-párt és vezérő kormány között zavartalanul fönnáll, a legnagyobb biztosítéka alkotmányunk s az összes politikai kérdésekben való fejlődésünk zavartalanságának.

Igazmondásunk tiltja tagadását annak, hogy súlyos megpróbáltatások előtt áll a közeljövőben az az eddig szilárd alap, melyen századharminc óta nemcsak biztos fejlődésünk lőn biztosítva, hanem az elvi ellentétektől is csak hangulateltérés céljából tagadottan, önálló államiságunk kidomborítása is el lesz érve minden jelentős vonalon. Értjük a közjogi összeköttetést Ausztriával.

Ez az összeköttetés nem ingadozik még a mi oldalunkról, akik sokkal több

önmérsékletet, sokkal nagyobb higgadságot tanúsítunk még ma is az ezzel össze függő kérdések elbírálásánál, mint a szét szakgatott, de Magyarország gyűlöletében oktalan módra egyetértő osztrák parlament, azonban tisztában lehetünk azzal, hogy ez az opportunitás, mely bizonyos, jól kiérdemelt kegyeleti eszményekben leli az okosság mellett fő alapját, nem oly rugalmas anyagból való, hogy tulfeszítve, el ne pattanjon.

Csökkendőben bár, de reményeink még mindig élnek arra, hogy a parlamentáris koraszülöttségét élő s ennél fogva embryokat fölmutató Ausztria a sok évi vajadás után a közös érdekek önzetlen fölismerését hangosan kiabáló, hangosan kívánó erőteljes gyereket szül, ki a közös érdekek emlőjén ismét oda fog fejlődni — a fogzás keserves kínain átvergődve, — hogy a monarchia mindkét felének hű szolgálója lesz, nem csupán a nagyhatalmi állás, de az összeforródás magasabb követelményeinek bölcsőjében fölnyelkedve.

A mi politikai és közjogi álláspontunk messze távol áll ennek a kívánalomnak az ellenkezőjétől. Mi is — a szabadelvű-párt — féljük nemzeti önállóságunkat, nemzeti állameszménkben rejlt fejlődés-képességünket annyira és oly mértékben, mint bármely más „hazafiak“.

Tudjuk, bizony hisszük, hogy kormányfőiraink s az őket támogató párt sohasem fog az ideig-óráig tartó fegyverszünet kedvéért megalázó feltételek mellettként kötni s állami presztigejüket odadobni kényre-kedvre.

Hiában való pezderkedésre készül tehát a függetlenségi párt, mikor a közjogi ellenzékeseinknek rekedt trombitáin telekürtöli az országot, hogy ilyen, meg

amolyan harcra készül az országvesztő, hazaáruló törekvések ellen!

A szabadelvűpárt az új esztendőben sem enged egy jótányit sem Magyarország jogos igényeiből, — de egy csöppet az ország jogos kötelemeiből sem, melyek a becsület, a józan érdek, a jóllét, a fejlődés szempontjából nem engedhetik meg a sötétbe való ugrást.

Inkább világítson nekünk az éltető napnak koronként el-el halványodó sugara, mint az ingoványokon felbukkanó lidércfűzek téveteig fénye!

Tartózkodással hát igen, de aggodalommal nem köszöntjük az újévet, a mikor olyan biztató szavatok hangoztak felénk a kormányzat magas polcáról, mint ezen az évfordulón.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

Január 5. Szabad lyceum d. u. 5 órakor.

„ 11. A jótékony nőegylet mulatsága a kaszinóban.

„ 11. Könyvnyomdászok bálja.

„ 12. A T. G. E. közgyűlése.

„ 25. Izr. nőegylet bálja.

Darányi aranyai.

(k.) Emberi gondolatnak szép, politikának megkapó az a cselekedet, amelylyel az ország első gazdája utnak eresztí már esztendőik óta hűséges cselédei közé az állam aranyait. Ilyenkor télen, mikor elkopik a munka a dolgozó kéz alól, mikor ráborul a nagy szendergő némaság a tanyai házra, csengve, csörömpölve legurul a dunaparti fényes palotából, az állami pénzesládájából egy csapat fényeskedő arany a

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az elkönyvelt csók

Irtá: Mr. Mukl.

Tavaszzsal történt. Aranyos napsugár fényeskedett a kirakat üvegen, be-bekacsingatott a szűk bérpaloták keskeny ablakain, neki feküdt az asztalos utcának, a divatos raglánok, szeccszíj toalettek fényes seregének. A szerelmes Amorka pedig felült a legpajkosabb napsugár hátára, megsimogatta, körülcsókoltatta a járkelők arcát s belopta magát a divatos vállfűzők és szűk kabátok alá. Ifju volt és pajzán, hát egy fiatal párt kicsalt a ligetbe; megmutogatta nekik a fészlő rügyeket, a szárba szökő füvet, az orgonabokrok fészlő bimbóit.

— Milyen szép itt minden — sóhajtott az elbűvölt asszonyka.

A férfi nem szólt, de szorosabban simult oda hozzá.

— Hallod a madár dalt? Olyan bánatosan a hangja.

— Tavasszal így szokott.

— Mért éppen tavasszal?

— Az a szerelem világa. A fakadó rügy

gyel pattan fel leghamarább a szív is.

— S mi téiben esküdtünk . . .

— Téiben.

— Úljünk le, édes — biztatta az asszonyka az urát s leültek egy padra.

Szerelmes madárka telepedett a közeli bokorra, meglíbbent szálltára a galy s összecsapódtak az ágak.

— Milyen bódító minden, susogta az asszony s ránézett hosszasan, mélyen az urára.

A férfi közelébb húzódtott s úgy nézett vissza rá. A pajkos napsugár pedig kacagva

csapott le rájuk, amint szállt lejjebb-lejjebb a bokrok között, egy-egy sávot végig öntött rajtuk s nem jött többet vissza.

— Új közelebb, édes — susogta kérően az asszonyka.

A férfi engedelmeskedett.

Csókoljon meg, drágám, hangzott fel újra a leheletszerű kérés.

— Itten? — riadt fel a férfi

— Itt, itt! Hát mi van abban, a felesége

vagyok s lássa szerelemről beszél itt minden, fű, fa azt susogja, a mámor rezgeti a fát is . . .

S odasimult lágyan, szerelmesen a férfi vállára, odatapszította az ajkát az ajkára.

— Édes . . .

— Drága . . .

Az első csókot követte a másik, az első ölelés sem maradt elsőnek.

— Olyan boldog vagyok s tikkadtan borult a férfi keblére. Hátul pedig megrezsent a bokor, nem madár szállott rá; leselkedő férfi lába alatt ropogott a haraszt.

— Meg vannak, uram. Kövessenek! — top pant a férfi elébe.

A párocska ijedten rebbent szét, a kárörvendő ur pedig komolyan folytatta:

— Detektív vagyok.

Az asszonyka remegett, a férfi pedig előszedte irásait, bemondata nevét és lakását.

— Mi lesz most? — siránkozott rá a felesége.

— Legfeljebb megbüntetnek kihágásért.

— A mért? . . .

— Azért, nyilvánosan nem szabad csokolódnia. Tudom.

— Tudja!

— Igen. Anyit csak tudhat az ember — türelmetlenkedett a férfi s harmadnap izgatottan ment a feleségével a kapitányságra.

— Tehát beismeri? — vallatta a fogalmazócska a piruló asszonykát.

— Igen.

— Nem tudta, hogy nem szabad ilyesmit tenni.

— Én azt tudtam, hogy az uramat akkor ölelem meg, amikor akarom.

— Pedig már egyszer felvilágosítottam, hogy az a joga csak odabaza korlátlan.

— Felvilágosított engem?

— Természetesen.

A nyáron is ilyesmi történt magukkal.

— Velünk. Kikérem . . .

— Felesleges. Majd megnézzük az aktákat.

— Ugyan hagyjuk — vélte a férfi — nem érdemes ezen fennakadni.

— De én tisztázni akarom — pattogott az asszonyka s előkerültek az akták.

— Maga irta ezt? — tartotta oda a férfi elé a jegyzőkönyvet a tisztviselő.

— Igen.

— S ezt itt maga — mutatta a másik aláírást az asszonykának.

— Nem igaz. Ez nem az én írásom. Ez család . . .

— Ugyan kérem, hiszen a férje beismerte.

Különbösen a lakáscím is egyezik. Lehetetlen a félreértés. Tavaly augusztusban.

— Itthon sem voltam. Az más lehetett. S az én uram — zokogott az asszonyka s nem is hallotta, mikor kihirdették az ítéletet, akkor már az a másik járt az eszébe, a melyet annál a bíróságnál hirdettek majd ki, a melyik megszabadítja őt az ő hűtelen urától.

S mindez csak azért, mert Amor urfi felült egy pajkos napsugár hátára s mig bebelopta magát a raglánok és vállfűzők alá, megsusogott egy esküvő levélen.

paraszi sorra. Gurul erre is, arra is szerte az országba, keresztül kasul minden tájékára s míg végig pattog így göröngyről-göröngyre, valami csodálatos zsongás kél mindenütt a jártán, amely belopja magát a fűrészporsos kis ablakok mögé, a boglya-kemencék alá, fonóba, koromszába s megtelik áhitattal tőle a kérges kezű munkássereg lelke.

A tisztesség, a munka jegyében, a hűség dicsőségére a napokban is megindultak Darányi miniszter sárga aranyai az ő népe közé az új év napjára s most egymás után jön hiradás örömről, boldogságról, ami a hozzánk gurult száz darab nyomán kelt. Tizenhat portán, tizenhat viskóba olajos méces gyenge világnál könyvelőként szemmel tizenhat öreg munkás mutogatja az ő büszkeségét. A fényes kraszák tulesillogják a méces világot, arany zománcokkal vonják be a lelkeket az egyszerű házakban, a hol nem igen van járása a pénzek királyának, a minnek most csodájára járnak vének és fiatalok, becsülik, mérik s ha csengve, bongva kihull egyik-másik a reszkető kézből, olyan különös hirt üt meg odabent a szívben. Mennyi munkában, küzdelemben eltelt esztendő emléke kél, elevenedik fel ezzel a néhány arannyal, mennyi nemes rügyet fakasztott ott a szívben, mennyi gyümölcse lesz idők jártával.

Elgondolva mindezt, szinte önkénytelen fel tolakodik egy kérdés, inkább önmagunkhoz. Mért, hogy nem ért eddig a sok ezer kitüntetés között mást a jutalom, mint tért? Nem volna jutalomra érdemes asszonyosodás kerek ez országban? Lehet, hogy nincsen, sőt bizonyos is, hogy hijával vagyunk, mert lehetetlen, hogy ne gurult volna már eddig csak egynek is a lábához azokból az aranyokból.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán Szegedről visszatért Nagybecskerekre.

— **A megyés püspök állapota.** Desseffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök állapota — mint örömmel értesülünk — jobbra fordult. A kezelő orvosok véleménye szerint a megyés püspök már néhány nap múlva el is hagyhatja a betegágyat.

— **Szapáry gróf a nagybecskereki cukorgyárért.** Gróf Szapáry László, a fényes uradalomnak új tulajdonosa, a nagybecskereki cukorgyár részvénytársaság részvényeiből 100 dbot jegyzett, mely tényt szép beköszöntőnek tekinthetjük arra nézve, hogy a nemes gróf vármegyénk kulturális törekvései iránt követésre méltó érzékkel rendelkezik.

— **Jétekonyosság.** Róbert pármái herceg a Rónay Jenőné urnó védnöksége alatt álló Olga-egylet céljaira 200 koronát küldött ma az egylet elnökéhez.

— **Pörös fülbevaló.** Megirtuk a napokban, hogy egy szegény asszony drága fülbevalót kínált az egyik ékszeresnek eladásra. A dolog gyanus volt s a rendőrségre került, ahol az asszony azzal védekezett, hogy egyik gazdag rokona vesztette el nála, mikor itt járt vendégségbe. A rendőrség meg is kereste a budapesti főkapitányságot, hogy hallgassa ki a gazdag rokonnak a fülbevaló dolgában. Erre azonban most aligha lesz szükség, mert ma egy urinó jelentkezett a rendőrségen, aki a saját holmiját ismerte fel a fülbevalóban. Az asszonyhoz pedig úgy került, hogy mikor még takarítónő volt az urinó házában, ellopta az értékes jószágot. Weisz Anna be is ismerte, hogy lopta az ékszer s így megindítják ellene a büntető eljárást.

— **A szabad lyceum.** Ebben az esztendőben 5-én, vasárnap lesz a szabad lyceum első felolvasó esteje. Ez alkalommal Bányai Jakab tart felolvasást a család, község és államról. A felolvasás tartalma: Családalapítás a legrégibb időtől mai napig. — Családtagok. — Családtagok hatásköre. — Társulás. — Község. — Községi elöljáróság. — A községi tagok köteleességei. — Személy és vagyonbiztonság. — Idegen eszmék becsempészése. — Közegészségügy. — Iskolaiügy. — Községi értelmiség feladata. — Legény és leányegyletek. — Allam. — Magyar állam. — Az állam lényeges tényezői. — Személyi elem. — Dologi elem. — Jogerkölcsi elem. — Az államkeletkezésre vonatkozó legfontosabb nézetek. — A magyar állam polgárai. — Nem magyar ajkú állampolgárok. — A magyar állam fejlesztése, erősítése, gyarapítása. — Néhány lelkesítő szó az iparos ifjúsághoz. — A január 12-iki felolvasás tárgya: „A táplálkozás”. Tartja: Szenes Adolf tanár. — Január 19-én: „A jog”. Tartja: Dr. Stassik Ferenc. — Itt említjük meg, hogy a szabad lyceum 4-én, szombaton este 8 órakor a kaszinó kistermében értekezletet tart. Az értekezlet tárgya:

1. Igazgató jelentése az eddig rendezett felolvasásokról.

2. Igazgató jelentése a segélyezés iránt benyújtott kérvényekről.

3. Titkár jelentése a budapesti Sz. L. elnökségéhez intézett fölterjesztésről.

4. A „Lyceum” szervezése.

5. A megtartandó előadások tárgyainak és sorrendjének megállapítása.

6. Folyó ügyek.

— **Harc az orfeumok ellen.** Hogy a budapesti orfeumok undorító világtól nemcsak a diákság csömörlött meg, hanem a politikai körök is ki akarják irtani a nagyon is felburjánzó gazt, bizonyítja az a rövid hir, melyet fővárosi levelezőnk tudat velünk s mely szerint Rákosi Viktor, a függetlenségi párt tagja január 18-ikára interpellációt jelentett be a budapesti német orfeumok megrendszabályozása tárgyában s ezzel kapcsolatban a magyar főváros nemzeti jellegének felemelését fogja követelni. Nem ártana, ha hasonló harcot kezdeményezne valaki a vidéket elárasztó orfeumok ellen is.

— **A kedvezményes áru bérletjegyek és az évi szabadjegyek érvényének kiterjesztése.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az 1901-ik évre kiállított kedvezményes áru bérletjegyek és a szolgálati évi szabadjegyek érvénye 1902. évi január hó 15-ig kiterjesztetik. Az 1901. évre kiadott 1000 korona áru I. 700 korona áru II. 400 korona áru III. osztályú rendes évi bérletjegyek érvénye azonban folyó évi december hó 31-ével megszűnt.

— **Csillaghullás.** Az egyéves önkéntesek nagy napja: január elseje meghozta a fáradságos év jutalmát az arany kardbajtót. Akik egy hosszú esztendőt, nem ritkán kettőt is végigszolgáltak, sokszor bajban, szenvedésben, nélkülözésben, de azért nem öröm nélkül, ma elnyerték jutalmukat a tartalékos tiszti kinevezésben. 1302 volt egyéves önkéntest és tartalékos hadapródot nevezett ki a király tartalékos tisztté, 2509 volt önkéntes pedig részben tartalékos hadapród, részben tiszthelyettes lett. A hadsereg rendeleti közlönyének legújabb, valószínűsítő kötetébe nőtt száma adja hírül ezeket a kinevezéseket, melyek sok házban hoznak örömet, meglepetést, a katonaságnál eltöltött év elismerésének alakjában. Nagybecskereken csupán Schüpfer Lajos jutott a tiszti bojthoz.

— **Talált pénz.** Egy tíz éves cigányfiú ma reggel egy husz koronás bankjegyet talált az utcán, de nem sokáig örülhetett neki, mert egy szabó inas hirtelen kikapta kezéből s futni kezdett vele. A rend éber őre, aki a Hunyady-utca elején szokott álldogálni, elkapta a gyorslábú szabó inast és a cigányfiúval egyetemben bekísérte Perisics Zoltán dr. h. rendőrkapitány elé, aki egyelőre letétbe helyezte a két gyermek közt vitássá vált bankjegyet s keresi hozzá a jogos tulajdonost, aki tényleg elvesztette.

— **Vigyázat az oleanderral.** Hogy az orvosok kegyetlen emberek, azt minden ember fia tudja, akinek valaha kihúzták a fogát. Ime most kitűnik, hogy még az illuziót is kitépik az ember szívéből, kimondván kegyetlenül komoly arccal, hogy egy virág, melyet mindannyian a szívünkbe zártunk, mosolygó virulása alatt titkon ölé méreg tenyészik, mely finoman eloszolva ott terjeng a levegő minden egyes atomjában s amely lassu mérgezéssel öli az emberi szervezetet s ez a mosolygó bimbóju virág — az oleander. Az orvosi tudomány szerint bebizonyított tény, hogy a kedvenc virág, melylyel lakóházakban és szobákban oly gyakran találkozunk, a legveszedelmesebb mérgek egyike. A tudomány most egy lépéssel tovább ment. Dr. Wateff kimutatta, hogy az oleander pusztító kigőzölése is mérges, azaz, hogy az oleander háza vagy még inkább szobája nem való, mert szívbajokat okoz. Külön ki kell emelni az oleander levelek mérgező hatását. Délvidéken, főleg a tengerparton az oleander levélfőzetet népies szerűl használják, bár utána mindig mérgezési tünetek lépnek fel. Az érverés akadokzik, meglással, hányás és heves fejfájás lépne fel. Nemrégiben valamelyik francia orvos megállapította, hogy az oleander mint közvetett malarial terjesztő is veszélyezteteti a házak egészségét s már csak azért is óva int az oleander kultusztól; most hozzájárul Wateff újabb támadása. Valószínű, hogy az oleander tenyésztést e leleplezések veszélyeztetni fogják s a mostanig divó kultivált virág kiszorul a divatból. Eszünk ágában sincs a tisztelt orvos urral polemikába bocsátkozni. Meg kell azonban említenünk, hogy Nagybecskereken minden második házban akad oleander, anélkül, hogy a fent elősorolt tünetekről valaha hallottunk volna. Ennek az oka bizonyára abban a külön hangsúlyozandó tényben keresendő, hogy Nagybecskerek nem a tenger, hanem a Béga partján fekszik.

IRODALOM

* **Jó Egészség** címmel Nagy Albert dr., az ismert szakíró, népszerű folyóiratot indított meg. A folyóirat célja népszerű cikkek és utmutatások segítségével a közegészségügyet minél szélesebb körben terjeszteni. Ezt a célt már azzal is igyekszik megközelíteni, hogy a kétszer havonként megjelenő folyóirat ára egész évre két korona. Az első számába irtak Müller Kálmán, Korányi Frigyes egyet. tanárok, Kuthy Dezső, Thirring Gusztáv, Szöllösi Zsigmond, Schwartz Ottó, stb. Változatos és érdekes rovatok egészítik ki a folyóirat első számát.

* **Általános könyvtárjegyzék** címmel a Lampel-Wodianer-féle udv. könyvkereskedés a magyar nemzeti irodalom újabb és jelesebb termékeiről szakok szerint rendezett, részletes jegyzéket adott ki. A jegyzék főbb csoportjai a következők: Diszmüvek, Remekírók, Költemények, Regények és elbeszélések, Adomák, Színművek, Bölcsészeti, Történelem, Gazdaságtan, Orvostudomány, Nyelvtudomány, Zene, Ifjúsági irodalom, Sport, Gyűjtemény-vállalatok stb. A részletes árjegyzéket, amely könyvvásárlóknak teljes tájékozást nyújt, valamint a cég nagyszabású új vállalatának a Remekírók Képes Könyvtárának az írók arcképével díszített részletes prospektusát a cég kívánatra bárkinek ingyen megküldi.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 23. „A második német eleméri takaré- és előlegszövetkezet” közgyűlése.
„ 26. „Az antalfalvi járási takarékpénztár-részvénytársaság” közgyűlése.

A T. G. E. a múlt évben.

Január 12-én tartja a torontálvármegyei gazdasági egyesület ez évi rendes közgyűlését. A közgyűlés elé az idén, mint más esztendőben, Csokonics Endre gróf v. b. t. t., az egyesület elnöke terjedelmes jelentést terjeszt, amelyben beszámol a vármegye lefolyt gazdasági esztendéről.

A jelentést, amely a legnagyobb gonddal, figyelemmel és szakismerettel kiterjeszkedik a vármegye egész gazdasági életére, egész terjedelmében a következőkben adjuk:

Tisztelt Közgyűlés! Egyesületünknek 1901. évi működéséről szóló jelentésem van szerencsém az alábbiakban a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni. A könnyebb áttekintés céljából jelentésemet egyes csoportokba foglaltam össze s kérem a tisztelt közgyűlést, hogy minden egyes csoportot szives figyelmére méltóztassék érdemesíteni s észrevételeit és bírálatait az elnökséggel sziveskedjék tudatni, hogy kidomborodjék a közóhaj, hogy jövőnk működésünknek mely irányokat kell kiváló mértékben felkarolni.

Jelentésem, tömör kivonatban összefoglalva, a következő:

I. Az egyesületnek az állattenyésztés érdekében kifejtett működése.

1. Szarvasmarha tenyésztés.

A vármegye kisgazdái körében a szarvasmarha tenyésztés legnagyobb részben az egyesület közreműködése következtében a régitől eltérő új irányzatba terelődött át. Ugyanis néhány évvel ezelőtt a legtöbb község szarvasmarha állománya kevert, fejletlen szerkezetű, minden egyöntetűséget nélkülöző és rosszul tartott egyedekből állott. Ez a kép immár nagyon sok községben megváltozott. Az által, hogy az egyesület a tejszövetkezetek létesítését a legfontosabb ténykedési feladatának tűzte ki, egyik község után a másik községben alakult meg a tejszövetkezet. Ez által a nép egy új, eddig soha nem látott jövedelmi forrás birtokába jutott és a földmivelés tekintetében is a haladás ösvényére tért s végül látva, hogy a szarvasmarhában kincset birhat a gazda: az okszerű szarvasmarha tenyésztés elveit felkarolta. E tekintetben is kezére járt egyesületünk a kisgazdáknak. Ugyanis a földmivelésügyi miniszter úr ő nagyméltósága még 1899. évben 116.000 korona 4%-os kölcsönt bocsájtott egyesületünk-

nek rendelkezésére azon célból, hogy ezen kölcsönösséget szarvasmarhák vásárlása céljából egyesületünk megyebeli kisgazdáknak kölcsönként kiadhassa. A kölcsön kiosztás megtörtént s a tenyészszarvasmarhákat kisgazdáink az egyesület közvetítése mellett az elmúlt években beszerezték.

Hogy mily hasznos befektetés volt a fenti 116.000 korona és hogy kisgazdáink mily üdvösen sajátították el a helyes állattenyésztési ismereteket, fényesen beigazodott az egyesület és a zombolyai gazdakör által 1901. év február hó 24-én Zombolyán rendezett díjazással egybekötött piros tarka tenyészbikavásár alkalmával.

Ugyanis ezen tenyészbika-vásáron elővezetve lett 76 drb 1—2 éves tenyészbika, melyek mind bonyhádi fajta anyaktól és simenthalai apaktól származtak.

A bemutatott tenyészbikák közül díjazva lett 14 darab. A kiosztott díjak összege 530 korona volt.

Maga a vásár a legfényesebb eredménnyel végződött, mert valóban fényes eredménynek kell tekintenünk, hogy ezen tenyészbika vásár alkalmával kisgazdáink összesen 8000 korona árban értékesítették az eladott bikáikat. Es ezen 8000 korona mind kisgazdák zsebébe ment, tehát a tenyészbikavásár egy oly jövedelmi forrást teremtett a kisgazdák számára, mely a korábbi időkben számukra nem létezett.

Ezen díjazással egybekötött piros-tarka tenyészbika-vásár rendezése körül az elnökséget támogatásban részesítették Bezuk Lajos, Föris József, Molnár István, Treisz József és Petrács György urak.

A szarvasmarha tenyésztés teréni ténykedését képezte továbbá egyesületünknek az 1901. év november hó 17-én Nagybecskereken rendezett szarvasmarha díjazás, mely díjazásra elővezetve lett 135 drb tenyész és növendék marha.

Díjazva lett 36 drb; a díjak összege 565 korona volt.

A nagybecskereki szarvasmarha díjazás rendezése körül dr. Grandjean József és Rehák Béla urak fejtettek ki elismerésre méltó fáradozást.

A községi tenyészbikák közvetítése az 1901. évben immár teljesen kiesett az egyesület ügyköréből, amennyiben ezeknek beszerzését a földmivelésügyi miniszter urnak hivatott organuma: a temesvári állattenyésztési kerületi felügyelőség teljesítette s az egyesület munkaköre tekintetben egyszerűen csak oda terjedt, hogy a kérelmező községek nevében esetről-esetre megkérésint intézett az állattenyésztési felügyelőséghez.

E helyen bátor vagyok felemlíteni, hogy az 1902. év tavaszán szándékozik az elnökség megtartani az első szarvasmarha díjazást azon a vidéken, mely vidéken elterülő községekbe az egyesület támogatásával kisgazdák szarvasmarhákat Bonyhád vidékéről importáltak, ahol tehát már a jövő évben az importált tehének szaporulataival állhatnak ki kisgazdáink a sikra.

2. Lótenyésztés.

A lótenyésztés érdekében az egyesület az 1901. év folyamán 3 lódíjazást rendezett, és pedig június hó 23-án Nagybecskereken, október hó 13-án Török-Kanizsán, október hó 20-án Csenén. A díjazások rendezése mind a három helyen kitünően sikerült, díjazva lett a három helyen 54 drb ló, a kiosztott díja összege 810 korona volt.

A török-kanizsai lódíjazás körül Tallián Béla, Tallián Emil és Schulte Vilmos urak, a nagybecskereki lódíjazás körül dr. Grandjean József és Rehák Béla urak, a csenei lódíjazás körül pedig dr. Dellimanies Lajos, Uzbasits Gáspár, Vádlér Nándor, Szekeres Kálmán és Keresztes György urak fejtettek ki buzgó fáradozást.

Egyesületünk a nagyikindai lóversenyt 1600 koronányi díjjal támogatta. Ezen lóverseny rendezésének sikere báró Baich Iván ur nevéhez fűződik.

Az 1901. évben létesült a gazdasági egyesület támogatása mellett a grabácsi tájfajta tenyésztés. Ezen tájfajta tenyésztés egészen a bégaszentgyörgyi mintájára kreáltott, mely utóbbi egyesületünk kezdeményezése és támogatása mellett 1899-ben létesült. Grabácon a mezőhegyesi tájfajta tenyésztés megteremtése körül érdemes szerepet játszottak Neurohr József ur, az egyesületünk főkját képező grabácsi gazdakör elnöke, továbbá Vihelyi Géza grabácsi községi jegyző ur.

Lépéseket tett továbbá egyesületünk, hogy Franzfeld községben egy Fuziosó tenyésztési egyesület alakuljon, az erre vonatkozó iratok a földmivelésügyi miniszteriumtól még nem érkeztek vissza.

Bár az egyesület működési körén kívül esett, de mégis tartozó kötelességemnek ismerem felemlíteni, hogy az 1901 évben N Szent-Miklóson is megalakult a mezőhegyesi tájfajta tenyésztés, mely megalakulását, illetőleg létesítést egyedül gróf Nákó Sándor ur odaadó fáradozásának köszöni.

A lótenyésztési tenyészkerületek megalakítása körül is a munka mezején volt egyesületünk, melynek miként való megfejése céljából alapos tanulmányozása tárgyává tette Dörman Henrik százados urnak, a verseci méntelep parancsnokának erre vonatkozó javaslatát s melyet, mint minden tekintetben szakavatott jeles javaslatot, Torontáivármegye alispánjának, mint megvalósításra alkalmasat, előterjesztett. (Folytatjuk)

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi december hó 27-től 1902. évi január hó 2-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Zsivkov Bozidar tulajdonát képező 1783 öi sz. házat megvette Glogorovits Joca 400 koronáért.
Teodorovits Pankulics Ráda és Teodorovits Maria tulajdonát képező 1205 öi sz. ház 2/3 részét megvette Teodorovits Gajkov Ráda 210 koronáért.
Krupucsin Maria és Lára tulajdonát képező 1357 öi sz. ház 1/2 részét megvette Krupucsin Dusan 100 koronáért.
Lalelin Misa tulajdonát képező 900 négyszögöl szőlőt megvette Schlubert György és Katalin 500 koronáért.
Milanov Misa tulajdonát képező 400 négyszögöl szőlőterületet megvette Buzi s Stéva 200 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyzettek a Nagybecskereken, 1902. évi január hó 3-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.90	korona
kétszeres	"	5.60	"
rozs	"	6.30	"
árpa	"	5.50	"
zab	"	6.80	"
kukoric (uj)	"	4.50	"
repcé	"	11.50	"
széna I.	"	2.80	"
" II.	"	2.50	"
szalma I.	"	1.50	"
" II.	"	1.00	"
burgonya (uj) 50	"	2.00	"
marhabús I. 1 kilogr.	"	0.94	"
" II.	"	0.88	"
borjú hús	"	1.20	"
disznó hús	"	0.96	"
juh hús	"	0.72	"
zsír	"	1.08	"

TÁVIRATOK.

Petőfi halála.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szabadságharc lánglelkű poétájának haláláról újabb verzió kering, a legborzalmasabb talán valamennyinél, ami eddig felbukkant. Kéry Gyula, a Petőfi relikviák buzgó gyűjtője hír szerint hiteles levélre akadt, amely elmondja Petőfi elestének történetét. A költő holtteste e szerint az orosz egészségügyi csapat kezébe került, amelynek orvosa, aki szász születésű volt, feismerte benne a költőt honvédségi egyenruhájáról Le vágta fejét, táskájába gyömöszölte, elvitte magával haza, ahol preparálta s titokban tartotta borzalmas cselekedetét egész halála napjáig. A hatvanas években Nagyszébenbe került az orvos, a hol halálos ágyán elmondta fiának tettét s a koponyát névtelen objektum gyanánt a nagyszébeni román szeminariumnak ajándékozta s az most is ott van. A levelet fia írta Kérynek. Jókai Mór, Szana Tamás, a kiket megkérdezték a dologban, hitelt adnak a dolognak.

Sikasztó igazgató.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagy szenzációt kelt több fővárosi lapnak egy hire. E szerint Gerő Lajos, a Pallas irodalmi részvénytársaság igazgatója pár hét előtt megvált állásától. Az igazgató állítólag szedőgép találmánya értékesítése végett hagyta el állását s Londonba utazott. Utódja Pfeiffer állítólag több százezer forintba rugó hiányt fedezett fel a könyvekben. Ezt a hirt a Bud. Tud. megcáfolja.

Családi tragédia.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál“ ered. táv.) Berlinből telegrafálják: Egy Plesz nevű órásmester tegnap éjjel agyonlőtte feleségét és három kis gyermekét, utána pedig egy lövéssel a saját életének vetett véget. A szerencsétlen embert nagyfokú meilbaja, mely már családjára is átragadt, bírta rá végzetes tetteinek végrehajtására.

Leégett színház.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál“ ered. táv.) New-Yorkból jelentik, hogy az ottani Boverly-színházban tegnap éjjel tűz ütött ki, mely az egész épületet a benne levő butorzáttal és ruhatárral együtt elhamvasztotta. A tűz az előadás után keletkezett és így szerencsére emberéletben nem esett kár.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. január 3.

A készárúzet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		60 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.65	8.80	9.05	9.20
Pestvidéki uj	76	8.55	8.70	8.95	9.05
Bánsági uj	76	8.55	8.65	0.—	0.—
Bácskai uj	76	8.70	8.85	8.00	8.15

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70—72	7.20
"	"	"	7.00	7.15
Árpa	"	"	6.00	6.20
"	"	"	6.20	6.40
"	"	"	6.40	6.60
Zab	"	"	3.90	4.10
Tengeri ó	"	"	0.—	0.—
"	"	"	4.75	4.85

Határidő üzlet.

Budapest, jan. 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban csendes irányzat mellett gyenge volt a forgalom. Az árak változatlanok. Határidőüzletben déli zárlatkor a következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra	8.98—8.99
" 1902. októberre	8.09—8.10
Rozs 1902. áprilisra	7.45—7.46
Tengeri 1902. májusra	5.43—5.44
Zab 1902. áprilisra	7.50—7.51

TÖRVÉNYSZÉK.

Tárgyalási sorrend a nagybecskereki kir. törvényszéknél.

Bűnügyi tárgyalások.

Január 4-én:	Koity Stéva, lopás.
Január 16-án:	Sánta József, súlyos testi sértés. Turi István, " " " Turi János, " " " Turi György, " " " Móric Pál, " " " Habermüller János, lopás. Tóth József, lopás. Müller Bertalan, lopás.
Január 21-én:	Krisztovics Szvetozárné, okirat hamisítás. Marjanszki Andria, súlyos testi sértés

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becsckerekre, illetve Nagy-Becsckerekéről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:	
Zombolyáról:	dél előtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról:	dél előtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról:	dél előtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verscezről:	dél előtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról:	este 7 óra 23 p.
Zombolyáról:	(keskenyvágányú vonalon) reggel 3 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről:	reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:	
Zombolyára:	reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára:	reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra:	reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 20 p.
Verscezre:	reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra:	reggel 3 óra 25 p.
Zombolyára:	(keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre:	d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 10 p.
Karjova—Nagy-Kikindára:	reggel 5 óra 58 p.

Torontálvármegye csenei járás főszolgabírája.

6298/901. sz.

25-3.1

Pályázati hirdetés.

Nyugdíjazás folytán üresedésbe jött Nagy-Jécsa község jegyzői állására nézve pályázatot nyitok.

Nevezett jegyzői állás a következő javadalmazással van egybekötve:

Kézpénzfizetés 1922 korona.

Utítálat 160 korona.

Továbbá szabad legelőjárás 2 db. tehén és 2 db. koca és az ezek után nevelt tenyészmárhák számára.

Szabad élvezete a 221. ö. i. szám alatt levő községházban levő u. n. jegyzői laknak a hozzá tartozó melléképületekkel és kerttel.

Katona ügyekbeni utazásoknál 4 kor. napidíj.

Végül magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom pályázni óhajtokat, miszerint szabályszerűen felszerelt és képesítésként okmányokkal igazoló kérvényeket hozzám f. évi január hó 31-éig nyújtsák be.

Csene, 1902. évi január hó 2-án.

Uzhasics Gáspár,
főszolgabíró.

Torontálvármegye központi szolgabírájától.

17.429. sz. 1901.

23-3.2

Pályázat.

Az Orlovát községben 800 korona évi fizetéssel rendszeresített segédjegyzői állás lemondás által megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1902. évi január hó 20-ig bezárólag annyival is inkább adják be, mert a később beérkezetteket figyelembe részesíteni nem fogom.

Kelt Nagybecskerek, 1901. december 28-án.

Daniel Ferenc,
főszolgabíró.

34035/1. szám.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

(Kavics és terméskő biztosítás iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezető sége az alábbi táblázatban foglalt és 1902. és esetleg 1903. és 1904. években szükséges kavics és terméskő mennyiségek szállítását szándékozik biztosítani, mely mennyiségek felerészben minden év március hó elején, fele részben pedig április hó közepén elszállításra készen kell állania.

A biztosítási szándékolt anyag			Jegyzet
megnevezése	egység	mennyisége köbm.-ben	
Felépítmennyi tört kavics	m ³	36000	A felépítmennyi kavicsnak 5-6 cm.-nyi, az utépítéshez való kavicsnak pedig 3-4 cm.-nyi nagyságúnak és minden földes anyagból és zúrástól mentesnek kell lennie.
Utépítéshez való tört kavics	m ³	2400	
Terméskő nagyobb darabokban	m ³	800	
Terméskő kisebb darabokban	m ³	5000	
Közuzalék mint fedő anyag	m ³	szükséglet szerinti mennyiségben.	

A táblázat magában foglalja az évenként előrelátó hatólag szükségletű mennyiségeket, azonban a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezető ségének jogában áll a fent kitüntetett mennyiségeket a végleges átengedés alkalmával 50%-al csökkenteni, avagy a szállítási év folyamán 50%-kal felemleni.

A fenti anyagok ajánlattételéhez szükséges ajánlati űrlapok, pályázati feltételek az alább felsorolt hivataloknál és az összes kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők, míg az általános szállítási feltételek csakis kézpénzfizetés mellett a magy. kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrásy-ut 73/75. szám) 50 fill. áron szerezhetők meg.

Az ajánlatok a külön célra szerkesztett ajánlati űrlapon teendők.

A szállítás az anyagok szállítására nézve fennálló 129291/96. számú általános, valamint az aradi üzletvezetőség részéről egyidejűleg kiadott pályázati feltételek alapján eszközözendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályánál ingyen megszerezhetők, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az 1 koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat kavics és terméskő szállítására 34035/901. számhoz“ 1902. január hó 4-ike déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5%-ka kézpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban 1902. évi január hó 3-ika déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le, esetleg oda posta útján küldendő be.

Aradon, 1901. december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Németszentpéter (Temesmegye) jegyzőségénél a jegyzői teendőkben jártas egyén 1902. február hó 1-től alkalmazást nyer. Javadalmazása 800 korona, szabad lakás, fűtés és világítás. Oklevelek és a német nyelvben jártasak előnyben részesülnek. Jelentkezők forduljanak a községi jegyzőhöz. 21-2.2

28837/1901. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelőszóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombovár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gőzhajóival.

Hajójáratok menetrendje.

Március hó 10-től október hó 31-éig

1. Indulás Fiuméből Velencébe: Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 órakor.
2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden hétfőn és szerdán reggel 7 órakor. Minden pénteken este 8 órakor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden szerdán és pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn este 7 óra 30 perckor.
4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra

Menetidjék

a hajó átkelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személy-vozt III.
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00	
"	Cannes	franc	116.15	83.60		
"	Firenze	"	73.50	53.90	30.40	
"	Genova	"	89.25	64.90	36.85	
"	Grasse	"	118.30	85.05		
"	Lyon	"	123.25	91.50		
"	Marseille	"	137.75	98.20		
"	Milano	"	69.95	51.40	28.95	
"	Menton	"	89.10	64.80		
"	Napoli	"	100.55	72.85	41.60	
"	Nizza	"	112.7	81.25		
"	Róma	"	73.75	54.95	30.50	
"	Torino	"	89.10	64.80	36.80	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20	
Berlin	"	márka	95.60	68.40	38.50	
Breslau	"	"	71.29	51.70	28.90	
Hamburg	"	"	122.20	88.10	52.30	

A gőzhajókon egy ágyért 2 korona után-fizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe, vagy Anconába:

Diszterem hálólhelylyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 kor.
III. „ (fedélzet) 6 „

A gőzhajók a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiumében a vonatok a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig Zárába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató“ ban foglaltatik. Menetjegyeket és csoportosítható kör utazási jegyeket a fent megnevezett állomások,

ugyszintén a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1901. május havában.

(Utánnomás nem díjazatik.) Az igazgatóság

IRODAI GYAKORNOK,

ki a könyvelésben némi jártassággal

bir, fizetés mellett alkalmazást nyer.

Bővebbet a kiadóhivatalban. (20-r.)

199704/1901. C. III.

M. kir. államvasutak.

A M. Á. V. vonalain érvényes rendesáru éves bérletjegyeknek kiadása.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint annak összes saját vonalain, tehát az államvasutak üzemében lévő helyi érdekű vasutak kivételével érvényes éves bérletjegyek az 1902. évre is fognak kiadni.

Ezen bérletjegyek árai:

az I. osztályban 1000 korona

a II. „ 700 „

a III. „ 400 „

Azonkívül minden jegyért 2 korona kiállítási illeték fizetendő.

Az I. és II. osztályú éves bérletjegyek valamennyi rendes személyszállító vonaton, a III. osztályú bérletjegyek azonban csak személy- és vegyes vonatokon érvényesek. Expresszvonatokon a bérletjegyek csakis azon vonatokra nézve megállapított külön pótdíjak ráfizetése mellett érvényesek.

Az éves bérletjegyek a m. kir. államvasutak A. I/b ügyosztályánál (Budapest, VI., Andrásy-ut 73.), továbbá — de csakis 1902. évi február hó végéig — az I. és II. számú városi menetjegyirodákban (Budapest, Hungária szálloda és Vigadó-tér 4.), valamint a bécsi városi menetjegyirodában (Kärnthnering, Grand Hotel) adatnak ki.

A bérletjegyek az esedékes összeg, valamint az újabb időből származó látogatójegy alakú két arckép beküldése és a jegyvásárló nevének, foglalkozásának és lakó helyének (utca, házszám, emelet, ajtószám) közlése mellett írásban is megrendelhetők.

A két arckép mindegyikét a tulajdonos a képes oldalának alján (a fényképen) téntával sajátkezű teljes névaláírásával ellátni tartozik.

Különösen felemlítettük, hogy a bérletjegy kiszolgáltatása csak 8 nappal a megrendelés beérkezése után igényelhető.

A bérletjegyek használatára egyébként az azokban foglalt határozmányok mérvadóak.

Budapest, 1901. december hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

azonnal kiadó (19-r.)

Zápolya-utca 1. szám alatt.

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék

A hirdetések 1900. évi július 1-je óta belyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetéseket felvételnek a „Torontál“ kiadóhivatalában.